

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Med forhøjelse af alderspensionens grundbeløb og den højeste førtidspensionssats ved Inatsisartutlov nr. 9 af 20. juni 2022 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension, hvilken trådte i kraft den 1. juli 2022, udtrykte Naalakkersuisut ønske om at give pensionister et større økonomisk rådighedsrum.

Forhøjelsen af alderspensionens grundbeløb og den højeste førtidspensionssats resulterede i, at beregningsgrundlaget for boligsikring steg og boligsikringen dermed faldt.

Det vil sige, at forhøjelse af alderspensionens grundbeløb og den højeste førtidspensionssats delvis udhulede størrelsen af hidtil berettiget boligsikring.

Hensigten bag nærværende lovændring er derfor at give såvel alders- som førtidspensionister det fulde udbytte af den stigning, som blev vedtaget ved lov nr. 9 af 20. juni 2022 med seneste ændring, hvilket i den sidste ende ville give pensionister den tilsigtede forbedring af økonomiske vilkår. Dermed vil intentionen med forhøjelse af pensioner i henhold til Inatsisartutlov nr. 9 af 20. juni 2022 med senere ændringer komme til sin fulde ret.

Derudover danner den nuværende lovændring fundamentet for, at den reelle størrelse af fradraget for pensionister i fremtiden ikke ændres af reguleringer i henholdsvis alders- og førtidspensionsloven, idet disse reguleringer fortløbende derved bliver inkorporeret i beregningen af indkomstfradraget jf. § 5, stk. 1, in fine i boligsikringsloven.

2. Hovedpunkter i forslaget

Det særlige fradrag vedrørende boligsikring i lejeboliger for pensionister (alderspensionister og førtidspensionister) i forhold til den aktuelle indkomst forhøjes fra kr. 4.100 til kr. 13.100 og 9.660 for hhv. alders- og førtidspensionister for perioden gældende pr. 1. juli 2022 til 31. december 2022.

For året 2023 vil det særlige fradrag fastsættes til kr. 14.717 og kr. 12.579 for henholdsvis alders- og førtidspensionister.

For året 2024 og fremover vil fradragsbeløbet udgøre fradragsbeløbet fra forudgående år tillagt reguleringen af hhv. alders- og førtidspensionen for året.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil neutralisere den besparelse, som forhøjelse af alderspension og førtidspensionssats pr. 1. juli 2022 medførte for boligsikringskontoen.

Dette skal anses isoleret set, uafhængig af og uden iagttagelse af evt. økonomiske såvel som demografiske svingninger.

Det vil sige, at samlet set vil denne merudgift modsvare den besparelse, som var en konsekvens af vedtagelsen af Inatsisartutlov om nr. 9. af 20 juni 2022 om ændring af

Inatsisartutlov om alderspension, med senere ændringer og Inatsisartutlov om førtidspension, med senere ændringer, hvorved grundpension for alderspension og højeste førtidspensionssats blev forhøjet.

Ifølge Departement for Finanser og Ligestilling vil dette ikke medføre behov for nogen ændringer i bevillingen til boligsikringskontoen, da den formodede betydning for bevillingen vurderes at være for lille til at kræve en ændring.

Lovændringen forventes ikke at have administrative konsekvenser for kommunerne, idet ændringerne alene består i en forhøjelse af den eksisterende takst, som kommunerne anvender i dag.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

For pensionister, der modtager boligsikring, vil det alt andet lige betyde et ekstra økonomisk råderum ved ændringslovens ikrafttræden, i form af højere boligsikring. Boligsikringens størrelse er afhængig af lejens størrelse sammenholdt med husstandens indkomst. De to størrelser danner grundlag for egenandel og dermed størrelsen af boligsikringen, hvis reelle størrelse fremover bliver uafhængig af reguleringer af hhv. alders- og førtidspensionen.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har i perioden den 13. marts 2023 til den 20. marts 2023 været offentliggjort på høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl og har i samme periode været i høring hos Avannaata Kommunua, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqartalik, Kommuneqarfik Sermersooq og Qeqqata Kommunua.

Høringssvarene gennemgås i høringsnotatet. Der henvises til bilag 2.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen fastsætter størrelsen af det beløb, der skal fratrækkes ved beregning af indkomstgrundlaget for boligsikringen til pensionisterne.

Pensionister, alders- og førtidspensionister, defineres som ældre borgere, der er omfattet af Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 med senere ændringer; samt borgere, der er omfattet af Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 med senere ændringer.

Ændringen indebærer en regulering af fradragsbeløbet i henhold til den nugældende lovs § 5, stk. 1, in fine; *kun* fradragsbeløbet, som i henhold til nugældende inatsisartutlov udgør kr. 4.100.

Hensigten med ændringen er dermed at kompensere for den negative økonomiske effekt, som forhøjelse af henholdsvis alderspension og højeste førtidspensions­sats i henhold til Inatsisartutlov nr. 9 af 20. juni 2022 med senere ændringer har haft på størrelsen af boligsikringen.

Ændringen er derfor medvirkende til, at størrelsen af boligsikring alt andet lige justeres således, at den reelt vil være lige så stor, som den var før ændringen i alderspension og højeste førtidspensions­sats pr. 1. juli 2022.

Seneste ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension medførte, at alderspensionens grundbeløb i perioden 1. juli 2022 til og med 31. december 2022 årligt udgør op til kr. 74.652, dvs., en stigning på kr. 9.000 i forhold til gældende sats pr. 1. januar 2022 indtil ændringslovens ikrafttræden (iht. § 5, stk. 1, nr. 1, i cirk. nr. 294 af 6. december 2021 sammenholdende med § 1, jf. § 3 i Inatsisartutlov nr. 42 af xx. xxxx 2023 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension). Alderspensionens grundbeløb udgør herefter pr. 1. januar 2023 årligt op til kr. 76.369 (iht. § 1, jf. § 3 i Inatsisartutlov nr. 42 af xx. xxxx. 2023 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension).

Det vil sige, at stigningen for år 2023 udgør kr. 1.717.

For år 2024 og derefter vil beløbet reguleres årligt iht. § 11, stk. 1, i Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 alderspension med senere ændringer.

Samme ændringslov medførte, at højeste førtidspensions grundbeløb i perioden 1. juli 2022 til og med 31. december 2022 årligt udgør op til kr. 126.951, dvs., en stigning på kr. 5.660 i forhold til gældende sats pr. 1. januar 2022 indtil ændringslovens ikrafttræden (iht. § 6, stk. 1, nr. 1, i cirk. nr. 294 af 6. december 2021 sammenholdende med § 2, jf. § 3 i Inatsisartutlov nr.

42 af xx. xxxx 2023 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension).

Højeste førtidspensions grundbeløb udgør herefter pr. 1. januar 2023 årligt op til kr. 129.870 (iht. § 2, jf. § 3 i Inatsisartutlov nr. 42 af xx. xxxx 2023 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension).

Det vil sige, at stigningen for år 2023 udgør kr. 2.919.

For år 2024 og derefter vil beløbet reguleres årligt iht. § 18, stk. 1, 1. pkt. i Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension med senere ændringer.

Forhøjelse af alders- henholdsvis førtidspensionen sammenholdt med § 5, stk. 1, in fine i nugældende boligsikringslov (Inatsisartutlov nr. 23. af 7. december 2015 om boligsikring i lejeboliger med senere ændringer) har været medvirkende til en stigning i indkomstgrundlaget. Det har resulteret i et fald i boligsikringen i henhold til boligsikringsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 20 af 24. november 2017 om aftrapningsgrænser, grænsebeløb, egenandel, minimum- og maksimumbeløb for boligsikring, jf. lovens § 8, stk. 2).

Da forhøjelsen af beløbet for alderspensionister og førtidspensionister ikke udgør samme størrelse, hverken beløbsmæssigt eller procentvis, vil beløbene for alderspension og førtidspension i ændringsloven være af differentieret karakter og omfatter eksplicit alderspensioner og den højeste førtidspensionssats, i hvert tilfælde.

Fremgangsmåden er, at differensen mellem alderspensionsbeløbet gældende henholdsvis pr. 1. januar 2022 (kr. 65.652) og 1. juli 2022 (kr. 74.652) tillægges fradragsbeløbet jf. boligsikringslovens § 5, stk. 1, en fine (kr. 4.100). Resultatet udgør fradraget gældende for perioden 1. juli 2022 til 31. december 2022, dvs. kr. 13.100.

Samme fremgangsmåde danner grundlag for fradragsbeløbet gældende pr. 1. januar 2023 for år 2023. Differensen mellem alderspensionsbeløbet gældende henholdsvis pr. 1. juli 2022 (kr. 74.652) og 1. januar 2023 (kr. 76.369) tillægges fradragsbeløbet gældende for perioden før, 1. juli 2022 til 31. december 2022 (kr. 13.100). Det vil sige, at kr. 74.652 trækkes fra 76.369 og tillægges kr. 13.100.

Resultatet bliver dermed kr. 14.817.

Den samme fremgangsmåde skal bruges for år 2024 og fremover.

Hvad indkomstfradraget i forbindelse med højeste førtidspension angår, vil samme fremgangsmåde som for alderspensionister finde anvendelse.

Det vil sige, at differensen mellem højeste førtidspension gældende henholdsvis pr. 1. januar 2022 (kr. 121.291) og 1. juli 2022 (kr. 126.951) tillægges fradragsbeløbet jf. boligsikringslovens § 5, stk. 1, en fine (kr. 4.100). Resultatet udgør fradraget gældende for perioden 1. juli 2022 til 31. december 2022, dvs. kr. 9.760.

Samme fremgangsmåde danner grundlag for fradragsbeløbet gældende pr. 1. januar 2023 for år 2023. Differensen mellem højeste førtidspensionssatsen gældende henholdsvis pr. 1. juli

2022 (kr. 126.951) og 1. januar 2023 (kr. 129.870) tillægges fradragsbeløbet gældende for perioden før, 1. juli 2022 til 31. december 2022 (kr. 9.760). Det vil sige, at kr. 126.951 trækkes fra 129.870 og tillægges kr. 9.760.

Resultatet bliver dermed kr. 12.679.

Den samme fremgangsmåde skal bruges for år 2024 og fremover.

Til § 2

Inatsisartutloven træder i kraft dagen efter kundgørelsen med tilbagevirkende virkning.

Hensigten er, at justeringen sker snarest muligt med det resultat, at såvel alderspensionisters- som førtidspensionisters økonomiske råderum bliver forbedret. Derudover skal

Inatsisartutloven gælde fra det tidspunkt, hvor forhøjelse af alders- hhv. førtidspension delvis udhulede boligsikringen.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 23 af 7. december 2015 om boligsikring i lejeboliger, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 32 af 23. november 2017, foretages følgende ændringer:
§ 5, stk. 1. Boligsikring beregnes på grundlag af huslejen, husstandens samlede aktuelle indkomst, boligen og dens indretning, samt antallet af hjemmeboende børn under 18 år. For en pensionist fratrækkes kr. 4.100 i den aktuelle indkomst.	1. § 5, stk. 1, affattes således: ”Boligsikring beregnes på grundlag af huslejen, husstandens samlede aktuelle indkomst, boligen og dens indretning, samt antallet af hjemmeboende børn under 18 år. For perioden pr. 1. juli 2022 til 31. december 2022 fratrækkes i den aktuelle indkomst for en alderspensionist kr.13.100,00 og for en førtidspensionist kr. 9.760,00. For år 2023 fratrækkes i den aktuelle indkomst for en alderspensionist kr.14.817,00 og for en førtidspensionist kr. 12.679,00. For år 2024 og fremover vil fradraget udgøre reguleringen for henholdsvis alders- og førtidspensionister for året tillagt indkomstfradraget fra forrige år for henholdsvis alders- og førtidspension.”
	§ 2 Denne Inatsisartutlov træder i kraft dagen efter, at Inatsisartutloven er kundgjort, og har virkning for udbetaling af boligsikring pr. 1. juli 2022 og fremover.

Bilag 2**Høringsnotat****Høringssvar**

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

- Kommuneqarfik Sermersooq

Nedenfor følger en gennemgang af det væsentligste indhold i det høringssvar, som er indgivet til Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender. Der er tale om en delvis redigeret gengivelse af høringssvarene, hvortil departementets kommentarer til høringssvaret er skrevet i kursiv.

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq anfører blandt andet, at kommunen værdsætter, at departementet har taget kommunernes indvendinger til efterretning og foreslår en regulering i lov om boligsikring for at modvirke udhulingen af boligsikring for alders- og førtidspensionister.

Kommuneqarfik Sermersooq anfører endvidere, »at der er en systematisk regnefejl i alle beregninger på 100 kr., da det gældende fradrag er 4.100 kr., og ikke 4.000 kr.«

Indarbejdet.